

Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка
Державне управління, 1(17), 45-49
УДК 332.14
DOI: <https://doi.org/10.17721/2616-9193.2023/17-717>

Владислава Юзефович, доц.
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна
<https://orcid.org/0000-0003-1450-9601>
email: vvusefovych@gmail.com

ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІЙ В УМОВАХ ВІДБУДОВИ КРАЇНИ

Розглянуто економічні механізми сфери планування розвитку територій. Визначено проблематику дослідження економічних механізмів планування розвитку територій в умовах відбудови країни та напрями їх ефективної дієвості, а також обґрунтування заходів щодо їх успішної реалізації. Проаналізовано правові основи дослідження сфери планування розвитку територій, визначено мету дослідження – аналіз економічних механізмів планування розвитку територій в умовах відбудови країни та визначення пропозиції щодо вдосконалення цих механізмів у період трансформації суспільних відносин і регенерації територій у країні. Методологія дослідження базується на загальнонаукових методах, зокрема аналізу та синтезу, порівняння, індукції та дедукції, спостереження, які надають можливість аналізувати досягнення в теорії та практиці сфери планування розвитку територій. Визначено як актуальні процеси вдосконалення економічних механізмів планування розвитку територій в умовах відбудови та регенерації територій, правового забезпечення містобудівного розвитку. Досліджено нормативно-законодавчі документи у сфері планування розвитку територій, які надають певну базову основу і підвищують ефективність застосування нових інструментів та практик в умовах відбудови країни. Визначено роль органів публічного управління та адміністрування у формуванні економічної основи ефективного розвитку територій України з огляду на посилення впливів процесів воєнного стану. Актуалізуються сучасні інноваційні підходи до ефективного запровадження містобудівного розвитку в умовах регенерації просторів та необхідність їх економічного забезпечення. Обґрунтовується важливість удосконалення економічних механізмів планування розвитку територій та формування інноваційного та інвестиційного клімату для виконання пріоритетних завдань та пошуку рішень просторового розвитку на місцевому рівні. Висновок дослідження полягає в необхідності запровадження економічних механізмів планування розвитку територій, зокрема механізмів інвестиційного забезпечення територій, механізмів фінансової підтримки процесів відтворення територій, механізмів відтворення капіталу територій, державної економічної підтримки, які інноваційно та інвестиційно спроможні і є напрямом використання сучасних технологій на рівні кожної територіальної громади в умовах відбудови країни.

Ключові слова: планування розвитку територій, економічні механізми, відбудова, містобудування, місцеве самоврядування.

Вступ. Здійснення ефективного планування розвитку територій в Україні є важливим завданням в умовах відбудови. Основним підґрунтям діяльності щодо територіального розвитку стають економічні механізми сфери дослідження. Саме планування використовується органами державної влади та місцевого самоврядування для впливу на перспективний вектор територій, відтворення та регенерації простору та потребує дієвих економічних механізмів розвитку. У зв'язку з цим набуває актуальності проблематика дослідження економічних механізмів планування розвитку територій в умовах відбудови України та визначення напрямів їх ефективної дієвості, а також обґрунтування заходів щодо їх успішної реалізації. Підґрунтям дослідження є виконання дослідницьких завдань систематизації досягнень у нормативно-теоретичній площині сфери планування розвитку територій, визначення напрямів розвитку територій в умовах трансформації суспільних відносин з урахуванням змін економічного характеру, вплив факторів воєнного стану на сферу просторового розвитку України та обґрунтування економічних механізмів відбудови та відновлення територій, визначення заходів щодо успішного забезпечення процесів регенерації просторів громад нашої країни.

Джерела. Значна увага приділяється теоретичним і практичним проблемам планування розвитку територій як у вітчизняній, так і в закордонній науковій літературі. Проблеми економічних аспектів розвитку територій загалом у та їх окремих складників, а також наукове обґрунтування шляхів розв'язання цих проблем досліджено українськими та закордонними науковцями. Визначення нових напрямів розвитку територій стало результатом досліджень креативної економіки зарубіжними вченими (Ч. Лендрі, Р. Флоріда, Д. Тросбі). У нашій країні проблемам розвитку територій і міст, їх економічно-

му складнику присвячено праці таких науковців, як В. Бабаєв, О. Бойко-Бойчук, Ю. Білоконь, В. Вакулєнко, Ю. Дехтяренко, М. Долішній, М. Дьомін, В. Нудельман, А. Осітнянко, Ю. Лебединський та інших. Кожен із них досліджував проблеми планування територіального розвитку з різних аспектів економічного спрямування, а також визначав використання різноманітних економічних форм, технологій і методів управління ними. Вагомим внеском у подальший розвиток економічних аспектів планування територій стали роботи О. Берданової, О. Бузуна, В. Чевганової та інших. Їхні дослідження спрямовані на запровадження новітніх методів та інструментів розвитку сфери дослідження.

Незважаючи на значну кількість наукових праць із означеної проблематики, залишається недослідженим коло питань у сфері функціонування економічних механізмів планування розвитку територій в умовах відбудови країни. До них належать питання наукового обґрунтування впливу органів публічної влади у процесах економічного забезпечення регенерації просторів, фінансування інновацій, проблематика економічної доцільності запровадження нових містобудівних форм розвитку територій, оцінки ефективності запровадження інновацій із позицій доцільності використання економічних ресурсів.

Методологія. У дослідженні використовувався комплекс методів: теоретико-методологічний, синтезу, бібліографічний аналіз, системно-аналітичний, узагальнення.

Метою дослідження є аналіз економічних механізмів планування розвитку територій в умовах відбудови України та визначення пропозиції щодо вдосконалення цих механізмів у період трансформації суспільних відносин і регенерації територій в країні.

Результати. В умовах відбудови України сфера планування розвитку територій зазнала значних змін, особливо в напрямку створення безпечного середовища. З появою загроз та викликів воєнного стану просторовий розвиток територій потребує значних трансформацій та суттєвих економічних перетворень. Реалії сьогодення свідчать про те, що загрози мають руйнівний характер, інколи зі значним пошкодженням містобудівних об'єктів та значним негативним впливом на навколишнє середовище. Виклики полягають у сповільненні розвитку, інколи взагалі припиненні будь-якої діяльності для всієї території міста або регіону. Планування розвитку територій в умовах відбудови та регенерації змінює призначення і спрямовується на зміну векторів відтворення громадського простору та його економічного збалансування.

Згідно зі ст. 2 Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" планування територій визначається як діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, юридичних та фізичних осіб [1]. В цій діяльності означено коло питань, які безпосередньо спрямовані на розвиток тієї чи іншої території. Основним видом такої діяльності є саме планування розвитку територій, яке визначає прогнозування напрямів розвитку певної території міста, села, селища, регіону, їх налаштування у просторі та часі та вибору сценарію містобудування через прийняття планувальних рішень державними органами, органами місцевого самоврядування щодо розвитку території.

Наша країна вже розпочала відбудову та відновлення територій, але задля ефективної реалізації цього процесу потрібно визначення та запровадження певних умов. Основною умовою для проведення відбудови є гарантія безпеки територій і неможливість відновлення дій воєнного характеру. Запровадження нових економічних механізмів сфери планування розвитку територій потребує безпечного для діяльності середовища, інакше витратні заходи можуть збільшуватися характер. Наступною умовою відбудови є відновлення економічної діяльності у сферах, які безпосередньо та опосередковано впливають на розвиток територій. Цей напрям потребує здійснення ще однієї умови – повернення до територій всіх переміщених осіб, які становлять основу трудових ресурсів громад та виступають фактором можливості реалізації всіх елементів процесу відбудови. Задля формування стійких засад економічної регенерації територій потрібна наявність і розвиток умов фінансового забезпечення здійснення містобудівної діяльності, передусім у питаннях розроблення оперативних планів, генеральних планів тощо. Однією з умов запровадження кращих практик та технологій сфери планування розвитку територій є запровадження ефективного закордонного досвіду на теренах нашої країни, що визначає необхідність поєднання відбудови з процесами європейської інтеграції.

Необхідність визначення економічного розвитку простору, демографічних прогнозів і перспектив народонаселення є основою планування розвитку територій задля забезпечення раціональної планувальної структури і сталого розвитку територій. При цьому важливою складовою частиною цього процесу є узгодження державних, громадських і приватних інтересів під час планування і забудови територій. В умовах відбудови країни громади та приватний сектор економіки мають певні суперечності, значний наголос при цьому робиться щодо забудови територій. Ці процеси в реалії сьогодення вимагають певних змін, особливо в питаннях запровадження інноваційних економічних інструментів регенерації територій.

Саме регенерація наявної забудови та громадського простору в умовах відтворення містобудівного розвитку є актуальним видом діяльності сфери планування розвитку територій України. Кризовий стан великої кількості об'єктів містобудування, їх моральна та фізична зношеність, застарілість певних технологій та норм спонукають до рішучих дій у напрямку реконструкції з використанням новітніх економічних механізмів у сфері територіального розвитку.

Сфера планування розвитку територій зазнає значних змін, які визначені впровадженням механізмів децентралізації владних повноважень. Основними напрямами переходу від централізованої політики є запровадження нових економічних підходів у планування розвитку територій та визначення альтернативних джерел фінансування містобудівних проєктів. Після змін у суспільних відносинах минулого сторіччя та значного впливу глобалізаційних процесів, вливання у світову ринкову економіку, розвиток просторового планування мав нераціональний характер, а теоретико-методологічні та нормативні засади не змінювались багато років.

Реалії сьогодення потребували від галузі прийняття нових законів (зокрема, Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель" від 28 квітня 2021 року № 1423-IX), яким визначено нові підходи в розробленні земельної та містобудівної документації, що надають громадянам, територіальним громадам міст і сіл значний економічний потенціал для використання своїх територій [2]. Цим законом передбачається скасування зайвих дозволів та дублювання процедур перевірки документації із землеустрою, запроваджується незалежний контроль документації із землеустрою через громадську експертизу або рецензування. Наступним кроком змін просторового розвитку громад стає взаємна відповідність землевпорядної, топографо-геодезичної та картографічної діяльності. Важливим напрямом державного регулювання певних змін є оновлення державних будівельних норм. Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель" вводить у суспільне користування дефініцію "просторове планування", що є адаптацією чинного законодавства до економічного розвитку країн Європейського Союзу.

У травні 2022 року Верховна Рада України прийняла законопроект № 7282 "Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності", який спрямований на створення нових механізмів відбудови територій після наслідків ворожого вторгнення. Закон визначає питання розміщення та будівництва будівель та споруд, призначених для життєзабезпечення осіб, які втратили житло внаслідок бойових дій, розміщення виробничих потужностей підприємств, переміщених (евакуйованих) унаслідок війни росії проти України, реалізації заходів комплексного відновлення населених пунктів (територій), які постраждали внаслідок війни, тощо [3]. Економічними механізмами планування розвитку територій після прийняття вищезазначеного закону визначаються механізми інвестиційного забезпечення територій, механізми фінансової підтримки процесів відтворення територій, механізм відтворення капіталу територій задля комплексного відновлення населених пунктів.

Планування територій використовується органами державної влади та місцевого самоврядування для впливу на перспективний розвиток простору, розташування систем розселення населення та здійснення різних видів економічної діяльності в просторі та часі. Механізм формування та реалізації планових документів

містобудівного характеру має економічний складник задля розроблення та подальшої реалізації містобудівної документації. Містобудівна документація є інформаційним носієм ситуації щодо наявного стану та перспективного розвитку певної території, визначаючи планування цієї території як головний інструмент просторового розвитку. Необхідно визначити, що планувальні рішення розвитку території через розроблення та впровадження містобудівної документації повністю не реалізуються в життя та діяльність громад, поточна ситуація вносить свої корективи в реалізацію таких планів.

В умовах трансформації суспільних відносин генеральний план є тим інструментом, який дозволяє врахувати виклики сьогодення в напрямку багатофункціональності розвитку території, визначення її специфіки та економічного спрямування. Ефективність реалізації такої містобудівної документації залежить від численних факторів, зокрема особливостей розвитку території на сучасному етапі, впливу зовнішніх чинників, трансформацій господарського комплексу, глобалізаційних викликів тощо. Генеральний план не тільки констатує планувальну структуру населеного пункту, функціональне зонування його території, розміщення центрів обслуговування, мережу транспортного сполучення, інженерного забезпечення тощо, а й визначає перспективи економічного розвитку території, надаючи потенціал гнучкого реагування на реалії сьогодення. Саме тому його розробленню передують техніко-економічне обґрунтування розвитку міста, завданням якого є визначення напрямів містоутворювальної бази, динаміки чисельності населення і варіантів територіального розвитку. Прикладом оновлення генерального плану є діяльність в м. Харків щодо відновлення пошкоджених територій. Першим кроком регенерації буде розроблення генерального плану міста, пов'язаного з регіоном, з метою об'єднати спадщину минулого з перспективними елементами майбутнього. Для обговорення цих питань у місті було організовано зустріч з Європейською економічною комісією ООН у співпраці з Міністерством розвитку громад і територій України та Харківською міською радою за технічної підтримки Женевського центру міст. Міський голова наголосив, що особливу увагу варто приділити архітектурі. За його словами, кожен новий мікрорайон, збудований після війни, має відрізнитися від іншого. У Харкові потрібно створити новий архітектурний простір, зберігши старі традиції [4].

Досягнення цільових орієнтирів забезпечення збалансованого розвитку територій потребує розв'язання комплексу проблем управління містобудуванням і планування територій. До цих проблем можна зарахувати:

- недостатню увагу органів влади до управління містобудуванням як передумови і наслідку інвестиційної діяльності в територіальній громаді, чинника сталого розвитку території;
- руйнування містоутворювальної бази у більшості промислових регіонів у зв'язку зі структурними деформаціями в національній та регіональній економіці;
- посилення воєнних, суспільно-політичних конфліктів, що супроводжуються відсутністю достатніх фінансових коштів, політичної волі стосовно пріоритетності забезпечення нормального життєвого середовища громадян;
- втрата координації архітектурно-містобудівного процесу як на державному, так і на регіональному рівнях (в останні роки практично не здійснювали робіт з територіального планування та формування містобудівної документації);

- порушення функціонального зонування населених пунктів, що спричиняє масові соціальні, економічні та екологічні проблеми;

- вплив політичного фактора і тиск великого бізнесу на суб'єктів управління у сфері містобудування, лобювання власних проєктів, що призводить до ігнорування інтересів громади, втрати історико-архітектурного статусу та руйнування життєвого середовища міста [5]. У напрямку вдосконалення управлінської діяльності у сфері містобудування і територіального розвитку та впорядкування процедури розроблення містобудівної документації доцільно в структуру програм економічного й соціального розвитку відповідних адміністративно-територіальних одиниць вводити розділ з виконання генерального плану цієї території на строк дії програми [5].

У реаліях сьогодення територіальні громади мають певну кількість проблем, зумовлених як глобальними тенденціями розвитку населених пунктів, так і особливостями історичного містобудування, планування соціально-економічного розвитку, впливу населення на врядування та планування розвитку, забезпечення інклюзії простору, сталого розвитку територій, рівного доступу до послуг та інфраструктури незалежно від наявного стану. Дієві механізми планування розвитку територій із залученням нових економічних механізмів актуальні в умовах трансформації суспільних відносин, і перебувають у процесі їх розроблення. Потребують подальшої розроблення та впровадження нові економічні форми планування розвитку громад та пошук фінансового забезпечення їх реалізації. У реаліях сьогодення економічним механізмом розвитку територій є механізм державної економічної підтримки регенерації зруйнованих просторів громад.

Конгрес місцевих та регіональних влад при Президентові України, який відбувся у квітні 2022 року, визначив нову стратегію розвитку регіонів України із застосуванням найсучасніших підходів до планування просторів та всіх аспектів економічного життя населених пунктів. Про це повідомив Міністр розвитку громад та територій, у своїй промові наголошуючи про використання найкращих практик та економічних механізмів під час відбудови країни. Важливим аспектом прийнятих рішень було об'єднання фінансів, фахівців і технологій для підготування та реалізації Плану відновлення України [6]. Механізм об'єднання фінансових ресурсів задля відбудови територій є одним із тих важелів, які дозволяють швидко реагувати на потреби сьогодення.

Планування розвитку територій сьогодні докорінним чином змінює свій вектор і спрямовується на багатофункціональність відтворення містобудівної діяльності. Зрозуміло, що ті громади, які не зазнали значного впливу руйнівних змін, продовжують свою діяльність щодо сфери планування розвитку територій, але наявний стан базової трансформації суспільних відносин і там корегує будь-які питання містобудівної діяльності. Низка змін у нормативно-законодавчих актах нашої країни стосується всіх громад, зокрема й у сфері економічного забезпечення територіального розвитку.

Органи публічного управління та адміністрування, а також учасники процесу містобудування шукали нові економічні механізми забезпечення розвитку планування та забудови територій, зокрема й для великих, надвеликих міст та міст з населенням понад мільйон мешканців. Усі ці механізми сьогодні є надважливими для відтворення стану територій та пересічного функціонування галузей діяльності в будь-якому населеному пункті. Саме сучасність форм і методів, інструментів і технологій економічної основи просторового розвитку територій дозво-

ляє швидко оновити або відтворити, інколи заново створити необхідні містобудівні об'єкти та об'єкти сучасної житлової, соціальної та інженерної інфраструктури. Саме цей досвід запровадження сучасних економічних важелів можливо та необхідно реалізовувати у сфері розвитку територій в оновлених реаліях нашого сьогодення. Саме цей механізм залучення інноваційних важелів містобудівної діяльності дозволить у незначні строки оновити або відтворити всі втрачені об'єкти, і саме в цій площині необхідна значна підтримка та співпраця органів публічної влади та представників архітектурно-будівельної діяльності на місцевому та регіональному рівні. Докорінна трансформація суспільних відносин тільки сприятиме таким змінам, водночас маючи економічний вплив на всіх учасників процесу містобудування та відбудови наших населених пунктів.

Системний і комплексний характер просторової організації територій мав сприяти їх сталому розвитку, тобто забезпеченню безпеки і сприятливих умов для життя людини, обмеженню негативного впливу економічної та іншої діяльності на навколишнє середовище, забезпеченню охорони і раціонального використання природних ресурсів в інтересах нинішнього і майбутніх поколінь. У зв'язку з цим територіальне планування виконувало складні і масштабні завдання для узгодження економічних, екологічних, соціальних та інших інтересів, які часто мали протилежний характер (наприклад, екологічний та економічний складники розвитку території інколи не корелюються у площині своїх завдань). Також окремий наголос мав пошук балансу між правами власників земельних ділянок та інших об'єктів нерухомості та вимога, інколи тривала та виснажлива для містобудівних процесів, урахувати суспільні інтереси під час використання публічного простору населеного пункту.

Органи публічної влади створюють усі умови щодо забезпечення ефективного функціонування сфери містобудування, яка спроможна надати подальший економічний розвиток іншим галузям. До таких галузей належать транспортна сфера, проєктувальна та приймальна діяльність, виробництво та оброблення будівельної продукції. Економічні важелі дозволяють забезпечувати робочими містами певний регіон або територію, що робить більш гнучким і некритичним навантаження на регіональні ринки праці. Створення нового трансформаційного складника та продовження діяльності у сфері містобудування певним чином зумовить відтворення багатьох сфер економіки та дозволить у майбутньому максимально ефективно розпочати процеси відбудови міст та сіл, інших територій країни. Зокрема, 5 квітня 2022 року уряд нашої країни затвердив механізм проведення обстеження пошкоджених будівель та споруд, для визначення їх подальшої експлуатації, виконання відновлювальних робіт або демонтажу. Відповідна постановка розроблена профільним міністерством "Про внесення змін до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва" та прийнята на засіданні Кабінету Міністрів України [7]. Такі дії слугуватимуть основою для розроблення та впровадження регіональних і місцевих програм та планів щодо відбудови територій у напрямках створення територій модульного житла для тимчасово переміщених осіб, формування виробничих кластерів та технопарків військового спрямування та супроводжувальної діяльності, формування мережі бомбосховищ тощо. Механізм програмного забезпечення відбудови територій має економічний складник розвитку та спрямований на визначення пріоритетних напрямів відбудови просторів.

Сьогоднішній стан країни та її територіальні зміни, зміни в характеристиках об'єктів містобудування диктують необхідність розроблення та впровадження нових методів, інструментів і технологій, які безпосередньо пов'язані з питаннями територіального планування [8]. Також новий інструментарій територіального планування сприятиме ефективній та економічно обґрунтованій діяльності щодо відбудови нашої країни.

Для регенерації просторів перед сферою розвитку територій постають важливі завдання поєднати протилежні процеси впливу між організацією простору і безпекою життя та економічної діяльності населення територіальних громад. Одним із важливих міркувань є створення економічного базису умов безпеки на різних територіях. В умовах відбудови нашої країни для завдань сфери планування розвитку територій у нових реаліях доречним є запровадження економічних механізмів розвитку територій, заснованих на розробленні містобудівної концепції з урахуванням різних факторів, діючих сил і їхніх цілей, а також обмежень, визначених зовнішнім середовищем, і змін кризового характеру, які відбулися за останній період.

Дискусія і висновки. З огляду на вищесказане, в умовах відбудови країни та значних змін у сфері містобудівного розвитку та стану довкілля, необхідно зробити певні висновки та визначити пропозиції щодо відтворення сфери планування розвитку територій. У сучасних реаліях сьогодення країна стоїть на шляху запровадження економічних механізмів територіального врядування, зокрема механізмів інвестиційного забезпечення територій, механізмів фінансової підтримки процесів відтворення територій, механізмів відтворення капіталу територій задля комплексного відновлення населених пунктів, що є інноваційно та інвестиційно спрямовані на використання сучасних технологій на рівні кожної територіальної громади.

Важливу роль у процесах відбудови та містобудівного розвитку повоєнної країни мають відігравати органи публічного управління та адміністрування у формуванні економічної основи ефективного розвитку територій країни, чому сприяє механізм державної економічної підтримки регенерації зруйнованих просторів громад з метою впровадження у життя нових сучасних концепцій розвитку територій та їх реалізації.

Механізм формування і реалізації планових документів містобудівного характеру та механізм об'єднання фінансових ресурсів задля відбудови територій є одним із тих важелів, які дозволяють швидко реагувати на потреби сьогодення.

Ураховуючи національні, історичні та культурні особливості країни необхідно продовжити вдосконалення економічних механізмів планування розвитку територій та формування інноваційного та інвестиційного клімату для виконання пріоритетних завдань та пошуку рішень планування та господарювання в умовах відтворення просторового потенціалу серед запровадження механізмів залучення інноваційних важелів містобудівної діяльності.

Проблеми територіального врядування зумовлені результатами воєнного стану, особливостями містобудівного планування, спеціалізацією населених пунктів та регіонів. Механізм програмного забезпечення відбудови територій обумовлений економічним збалансуванням використання найкращих зарубіжних та вітчизняних практик на основі нового інноваційного комплексного підходу в процесах відбудови нашої країни.

Трансформація економічних механізмів сприяє розв'язанню містобудівних проблем та появі нових видів проєктної документації: містобудівних програм і прогно-

зів, структурних планів тощо. Потрібно реагувати на потреби часу в питаннях впровадження оновлених категорій та інструментів у напрямку відновлення територіального врядування.

Для підвищення ефективності відбудови територій необхідно застосовувати нові економічні підходи, засновані не тільки на вітчизняних розробках, але і на досвіді в цій сфері зарубіжних країн щодо впровадження інноваційних ідей та проєктів. Важливим у цьому напрямку є фінансова спроможність застосування закордонного досвіду, адже в багатьох випадках нові проєкти спираються на сучасні технології. При цьому потрібне поєднання ефективної просторової організації громад з іншими вимірами життя та діяльності населення для визначення найбільш оптимальних напрямів відбудови.

Перспективою подальших розробок у цьому напрямку є визначення ефективних економічних механізмів реалізації нових інструментів і технологій сфери планування розвитку територій та створення, апробація і перевірка їхньої успішності в сучасних умовах відбудови та відновлення просторів громад. Перспективним у цьому напрямку є впровадження економічних інструментів, які інноваційно та інвестиційно спрямовані на використання сучасних технологій на рівні кожної територіальної громади, з урахування наближеності до потреб місцевих спільнот та економічного розвитку територій.

Список використаних джерел

1. Про регулювання містобудівної діяльності : Закон України від 17 лютого 2011 року № 3038-VI. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2011. № 34, ст. 3. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text> (дата звернення: 1.04.2022).
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель : Закон України від 17 червня 2020 року № 711-IX. *Відомості Верховної Ради (ВВР)*. 2020. № 46, ст. 394. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text> (дата звернення: 9.04.2022).
3. Про внесення змін до деяких законів України щодо першочергових заходів реформування сфери містобудівної діяльності : Проект закону від 13 квітня 2022 року № 7282. URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=74089. (дата звернення: 15.05.2022).
4. Igor Terekhov pro vidnovlennya Kharkova. *Kharkiv*. 12 квітня 2022. URL: <http://www.city.kharkov.ua/uk/news/igor-terekhov-pro-vidnovlennya-kharkova-ne-mozhna-staviti-korobki-kozhen-mikrorayon-mae-vidriznyatis-50367.html>. (дата звернення: 10.05.2022).

kharkova-ne-mozhna-staviti-korobki-kozhen-mikrorayon-mae-vidriznyatis-50367.html. (дата звернення: 10.05.2022).

5. Панухник О. В. Шляхи вдосконалення управлінської діяльності у сфері містобудування на рівні адміністративного району. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2006. Вип. 3 (58). С. 116–121.

6. Глава держави провів перше за час російського вторгнення засідання Конгресу місцевих та регіональних влад. *Президент України : Офіційне інтернет-представництво*. 27 квітня 2022. URL: <https://www.president.gov.ua/news/glava-derzhavi-proviv-pershe-za-chas-rosijskogo-vtorgnennya-74629> (дата звернення: 28.04.2022).

7. Про внесення змін до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 квітня 2022 р. № 423. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-poryadku-provedennya-obstezhennya-prijinyatih-v-eksplyuatsiyu-obyektiv-budivnictva-423> (дата звернення: 15.04.2022).

8. Місцеве самоврядування : підручник / за ред. В. М. Вакулєнка, Ю. Ф. Дехтяренка, В. С. Куйбіди. Київ : НАДУ, 2019. 672 с.

References

1. Law of Ukraine on Regulation of City Planning activities № 3038-VI. (2011, February 17) Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3038-17#Text> (Accessed 1 April 2022).
2. Law of Ukraine on Amendments to Certain Legislative Acts of Ukraine Concerning Land Use Planning № 711-IX. (2020, June 17,) Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/711-20#Text> (Accessed 9 April 2022).
3. Draft Law of Ukraine on Amendments to Certain Laws of Ukraine Concerning Priority Measures for Reforming the Sphere of City Development №7282. (2022, April 13,) Available at: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=74089. (Accessed 15 May 2022).
4. Igor Terekhov on the renovation of Kharkiv. Available at: <http://www.city.kharkov.ua/uk/news/igor-terekhov-pro-vidnovlennya-kharkova-ne-mozhna-staviti-korobki-kozhen-mikrorayon-mae-vidriznyatis-50367.html>. (Accessed 10 May 2022).
5. Panukhnyk, O.V. (2006) Ways to improve management in the field of urban planning at the level of the administrative district. Formation of market relations in Ukraine, 3 (58). 116–121. [in Ukrainian].
6. The President held the first meeting of the Congress of Local and Regional Authorities during the Russian invasion. Available at: <https://www.president.gov.ua/news/glava-derzhavi-proviv-pershe-za-chas-rosijskogo-vtorgnennya-74629> (Accessed 27 April 2022).
7. Resolution of the Cabinet of Ministers of Ukraine on amendments to the Procedure for conducting a survey of commissioned construction sites № 423. (2022, April 5,) Available at: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-vnesennya-zmin-do-poryadku-provedennya-obstezhennya-prijinyatih-v-eksplyuatsiyu-obyektiv-budivnictva-423> (Accessed 15 April 2022).
8. Vakulyenko, V.M. & Dekhtyarenko, Y.F. & Kuybida, V.S. (Ed.) (2019) Local government. Kyiv: NAPA [in Ukrainian].

Отримано: 14.11.22

Ухвалено до друку: 19.12.22

Опубліковано: 30.01.23

Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv
Public Administration, 1(17), 45–49
UDC 332.14
DOI: doi.org/10.17721/2616-9193.2023/17-717

Vladyslava Iyzefovych, Associate Prof.
Institute of Public Administration and Civil Service,
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine
<https://orcid.org/0000-0003-1450-9601>, email: vvusefovych@gmail.com

ECONOMIC MECHANISMS OF TERRITORIAL DEVELOPMENT PLANNING IN CONDITIONS OF COUNTRY RECONSTRUCTION

Economic mechanisms of territorial development planning are considered. The problems of researching the economic mechanisms of planning the development of territories in the conditions of the reconstruction of the country and the directions of their effective effectiveness are determined, as well as the justification of measures for their successful implementation. The legal basis of the research in the field of territorial development planning is analyzed, the purpose of the study is determined – analysis of economic mechanisms of territorial development planning in the reconstruction of the country and determine proposals for improving these mechanisms in the transformation of public relations and regeneration of territories in the country. The research methodology is based on general scientific methods, in particular, analysis and synthesis, comparison, induction and deduction, observation, which provide an opportunity to analyze achievements in theory and practice in the field of territorial development planning. The processes of improvement of economic mechanisms of planning of development of territories in the conditions of reconstruction and regeneration of territories, legal maintenance of town-planning development are defined by actual. The normative-legislative documents in the field of territorial development planning are studied, which provide a certain basic basis and increase the efficiency of application of new tools and practices in the conditions of reconstruction of the country. The role of public administration and administration bodies in the formation of the economic basis for the effective development of the territories of Ukraine is determined, given the strengthening of the impact of martial law. Modern innovative approaches to the effective implementation of urban development in modern conditions of regeneration of spaces and the need for their economic support are updated. The importance of improving the economic mechanisms of territorial development planning and the formation of innovation and investment climate to address priorities and find solutions for spatial development at the local level is substantiated. The conclusion of the study is the need to introduce economic mechanisms for planning the development of territories, in particular, mechanisms for investment provision of territories, mechanisms for financial support of the processes of reproduction of territories, mechanisms for reproduction of the capital of territories, state economic support, which are innovative and investment capable and are the direction of the use of modern technologies at the level of each territorial community in the conditions of the reconstruction of the country.

Keywords: territorial development planning, economic mechanisms, reconstruction, urban planning, local self-government.